

DJI SEÛ MALÂDE, S' APINSÈ-T-ÈLE...

Irin.ne a fait l' voyadje, tchêr èt vilin, pou Epidôre. Î voye Èsculape dins s' tchapèle èt lî dmander qwè fé po tos sès maus. Po comincî, èle si plint d' ièsse sicrane èt fén naujîye ; l' diè lî dit qu' c' è-st-a cauze dèl voye èt dèl sacrêye trote qu' èle a roté. Èle lî dit qu' à l' anuti èle n' a qu' wêre l' invîye di s' atavler ; l' dijheûs d' bone avantûre lî répond d' si rêstrinde au din.ner. Èle radjoute qu' èle a malauji po s' êdwarmu; i lî conseye di n' si mète dins s' lét qu' a l' nût tchéyeûwe. Èle lî dmande pokwè s' sint-èle si pêsante èt qwè faut-i prinde come drogue; l'orake lî ricasse di s' lèver avant plandjêre èt d'

atanawète s' sièrvu d' sès djambes è troter. Èle lî dit qu' li vin n' lî fait pont d' bén : l' signeu lî dit d' bwâre di l' eûwe; qui c' qu' èle mindje lî toûne è l' bodène; èt li d' lî bouter di dmèrer ène miète sins magnî. "Dji n' vwè pus si lon, dit Irin.ne - Mètoz don dès bèrikes, dit Èsculape. - Dji m' rind fwèbe à n' rén fé, s' è nd' èva co t-èle, èt dji n' seû pus ossi fwâte èt vayante qui dji n' l' èstéve. - C' èst, disti l' Dié, qu' vos purdoz d' l' âdje. - Mins, comint don m' djoker d' ièsse si odêye ? L' pus coûte voye, Irin.ne, c' èst d' moru, come vosse moman èt vosse tayone. - Fi d' Apolon, braît Irin.ne, qwè m' djoz don là ? Èsseeki c'èst là tote li siyince qu' lès-omes vos prustêyenu èt pokwè i vos vèyenu si tant voltîye ? Kèsse qui gn'a là-ddins d' rare oudobin d' èmacralé ? Èsse qui dji n' avéve nén dèdjà mi min.me tos cès fayés r'mêdes-là qui vos m' donèz ? - I vos faléve lès sayî, rèspond l' Diè, sins v'nu m' qwèri d' ossi lon èt d' racôuti vos djoûs avou parêye trote !"

(D'après "Di l' Ome" da La Bruyère)

*

ÈNE NÛT DSOS LÈS STWÈLES.

Dji m' rimimbère d' ène ayèssante nût passêye foû d' èle vile, dsus in pit tchimin qui chûvéve Moûsse odobén l' Sambe. D' ça dji n' mi sovènt pus bén. Todi èsti qu' gn' avéve dès cortis au wôt d' l' urêye, au l' lon dèl voye di l' ôte costé. I l' avéve fait stofant c' djoû-là èt l' vièsprêye èstéve plêjante, l' iêbe brûlêye paû quat' solias èstéve frêche di rozêye mins nén co dischandîye; pont d' vént, l' anûti tot tranquile; l' vént rafrèchisséve sins rafrèdi; l' solia, dèdjà dins s' lé, rodjisséve co dès dintèles di nûlêye. L' eûwe s' è rosichéve. Lès-aûbes dès djârdins èstins kèrdjîs d' mouxhons ènondés dins ène bate di ramâdjès. Tot plin binauje, dji m' pormwinrêve, lèyant mès sins'

èt m' keûr s' ayèssî d' tot çoulà. Plonké dins mès doucès tûzerêyes, sins sinte qui dj' èstéve nauji, dji fiéve di m' pormwinrnâde ène chîje trawêe; dj'a fini pa m' è rinde conte. Dji m' a stindu avou plêji dsus l' pîre d' on pitit meur; padzeû m' tièsse, l' mèrcopète dès aubes m' fiéve in trianant cièl di lé, in moxhon xhofléve si tchant audzeu d' mi. Ça m' a bèrçî èt dj'a sokî èt m' èclassî. Dj'a d'warmu Bén à m' n' auje èt m' dispîrter tot parèyemint. I fiéve plin djoû; è s' doviant mès îs vîre li solia, l' eûwe, li vèt dès fouyes, ène vûwe sins parêye. Dji m'a lèvé, m' a discheûré; adon dj'a sintu qu' dj' avéve fwim; tot djoyeû dj' i m' rmètu dsus l' voye po l' vile. (d'après Djan-Djak' Rossia : "Lès confèssions")

C' ÈST TOT D' MIN.ME TRISSE qu' i n' î euche dès djins po z' abandner dès tchéns oucobén dès djonnes-èfants co à l' fachète. Min.me qui pa còp on è trove dins lès batch à mannèstés. Insi, l' ôte fiye, dins ène reûwe d' Ibèrye i nd' avéve in "fêtus", in pitit gamin qu' on avéve seurmint fait passer oute avant ki n' vègne au monde. On l' a tot d' chûte pwârté à l' ospitau po klès mèdcins vichenut kwètèkèsse avou ène otopsiye (ça s' pratike pa còp dins l' ca ouskon a clôt s' cou sins sawè Bén kwè ni comint). Avou leûs ptits canivèts fèlmint còpants i s' sont don mètu à l' ovrâdje èt râde si trover tot bièsse ! C' n' èstéve qu' ène poupène è silicone pus vrêye qui l' vray !

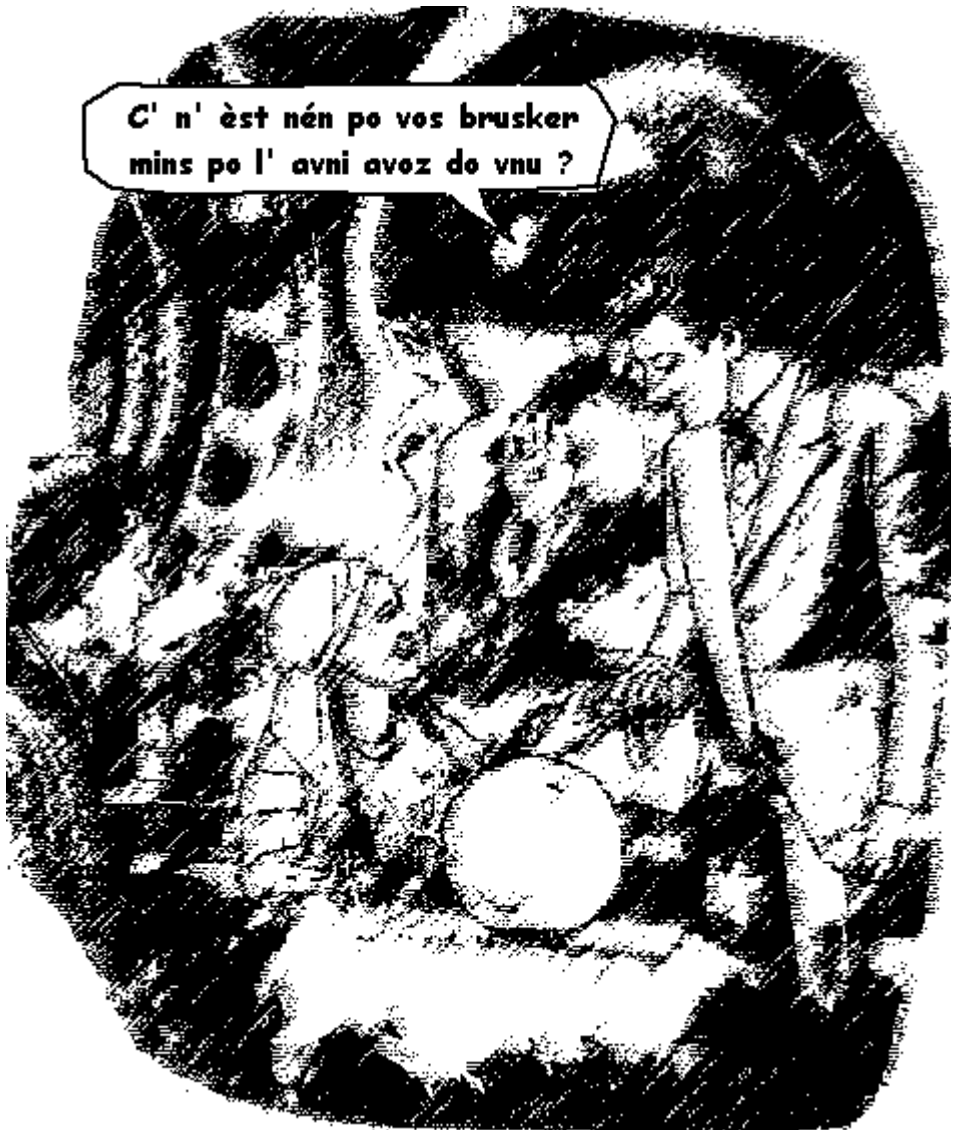
SI VOS È ND' AVOZ ÈNE BOUNE COPE, vos ploz è rsatchî d' 300 èt djuka 3.000 F.b. à chake "tirâdje". Oyi, mès djins, i gna yin qu' a dèdjâ "livré" li spritchâdje di 350.000 touches. Min.me au pitit pri, ça duvréve lî fé ène bèle rinte po sès vîs djoûs, quand i n' sèra pus capâbe di bin djowi à tîmps èt à èûre. Li, èt sès soçons ont dèdjâ vindu po 100 miyons è l' Bèljike et pou 40 è dès min.mès miyons d' F.b. fou do payi. C' èst ça ètou qui fait rmonter l' balance à l' èsportacion. Mins, dji vos ètin d'mander "di qwè cauzet-i don ?" C' èst tot simpe èt dji mèl va vos dire tot ossi simplumint,

dji vos djôze dèl boune foute di nos bounès bièsses di B.B.B. qu'on nos dmande pa tos costés, di l' France à l' Zolande, come è l' Inglètère, l' Magrèb oudobin l'z- U.S.A. Piski ça done dèl boune tchaur, Bén tinde èt nèn trop crauche à s' è rîlèchî lès lèbes. Oyi, c' èst tot bon audjourdu mins dmwin ? Quand l' viande crèchûwe au lon va nos rivnu vèci à dès pris pu bas qu' lès nosse, qwè va-t-on dire ? Avou kwè alans "subsidier" (paymint d'caurs è rimplacmint dès cias qu' i gna pus moyin d' gangnî è boutant normalmint à môde di djin) nos propes-èlveûs ? Notèz, qu' dins lès tchivaus i gn'a ètou dès "stwèles" d' qui l' còp d' "rén" (po vos ? po mi todi) s' paye 150.000 F.b sins qu' pou ça ça fuche waranti qui l' cavale s' arondiche.

Mins, ètou, quand on pinse qui l' còp d' pîd da Zinedine Zidane s' paye dins lès 480 miyons l' an...

AU CAZÈWOU : po nos critikes dès lîves rêchus, on sèrève Bén contint si on nos èvoyéve, po nos bias ouy, l' èciclopèdîye do MOVMENT WALON DI A DJUSKA Z. Parètréve qui c' è-st-ène vrêye mine d' aûr po lès rastaurdîs pa l' istwère. L' pri èto l' èst, po nos, pèsant è aûr.

**C' n' èst nèn po vos brusker
mins po l' avni avoz do vnu ?**

Vos è fyoz-v' si on mache lès moudêyes di sicrijâdjès èt d' walon d' vèci oucobin d' avaurla ? Nèn nos, na.